

kleine embryonale gestalte, komt men elders ook wel tegen (afb. 6) en dan in 't bijzonder op voorstellingen van den arend. Zooals boven werd aangestipt, heeft het naar Adam's inzicht geen werkelijke beteekenis; hij schrijft er met eenigen nadruk over: „das Gesicht auf den Biberschwänzen ist, wie das hochentwickelte Augenornament, ohne tiefere Bedeutung und nur Ausnutzung der dazu einladenden runden Fläche.”

Mijn taak nu, aan te toonen dat dit gezicht juist de hoogste beteekenis voor den Indiaan gehad zal hebben, daar het zijn centrale godheid voorstelt — nml. de „serpentman”, de man in het midden van de tweekoppige slang van afb. 5, waarvan reeds melding werd gemaakt aan 't slot van mijn eerste artikel — wordt zeer vergemakkelijkt door een heel belangrijke recente publicatie door G. W. Locher, *The Serpent in Kwakiutl Religion*¹¹). In dit zijn academisch proefschrift heeft de schrijver uitvoerig en overtuigend aangetoond, met woord en met beeld, dat de serpent Sisiutl o.a. de belichaming is van het bliksemvuur; en als zoodanig, maar tevens als representant van de onderwereld, vormt dit gevreesd mythisch wezen een meer of minder dualistische twee-éénheid met den Dondervogel, die vooral beschouwd mag worden als representant van het bovenwereldsch aspect van den cosmos. In een later hoofdstuk, het zevende, wijst Dr. Locher erop dat de serpent of serpentman — deze zijn identiek — ook de gestalte aanneemt van een embryonaal dwergfiguurtje of een menschelijk hoofd; zoodat reeds hiermee Adam's opvatting ten opzichte van het kopje of het dwergje op afbeeldingen van den arend (dondervogel) afdoende blijkt weerlegd. Want weliswaar behandelt Dr. Locher speciaal de mythologie der Kwákiutl Indianen, maar deze voorstelling eener twee-éénheid van Slang en Arend vindt men bij al deze kuststammen en, wat dit betreft, bij vele volken der Nieuwe en Oude Wereld, zooals de schrijver ook in een slotbeschouwing duidelijk maakt.

Van den bever is evenwel in Locher's boek niet sprake, zoodat ik hierover iets uitvoeriger moet zijn. Seler merkte eens op, in een lezing over Volkskunst in Amerika¹²), dat de bever bij deze stammen de macht van den rijkdom belichamende, „denn Biberfelle sind Gold” . . . . Symbool van vruchtbaarheid, overvloed en rijkdom, was het dier stellig, en dat niet enkel voor den Noordwest-indiaan, maar ook bijv. voor de z.g.n. Zwartvoeten, getuige hun uiterst heilige beverdans, waarover Prof. De Josselin de Jong eens schreef in *Onze Eeuw* (1912). Maar ik kan Seler niet gelijk geven, dat de bever deze belangrijke plaats in Indiaansche mythologische stelsels zou danken aan de bekende verwoede jacht naar beverhuiden van Franschen en Engelschen, tengevolge waarvan dit opmerkelijk beest ook prijkt in het Canadeesche wapen! Immers, de kunst van Noordwestindiaansche maskers, kisten, lepels, enz. moet volgens Barbeau „volkomen gerijpt en gestyleerd” zijn geweest ten tijde der eerste ontdekkingsreizen en gaat terug „tot praehistorische tijden”; dit in tegenstelling tot de later ontwikkelde kunst der hooge totem-